

Aicina uz būvnormatīvu «kratišanu»

Atteikšanās no valsts kontroles būvniecībā bija kļūda, taču atjaunotajai inspekcijai pašlaik neesot kapacitātes izpildīt visu, ko no tās prasa, uzņēmēji aicina nestrēbt karstu ar kādām izmaiņām

Tāds ir Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas secinājums pēc sēdes, kurā tika uzsākta galatīgo secinājumu pieņemšana. Komisijas secinājums ir priekšlikumu apspriešana.

Jāvar vairāk

Komisijas priekšlikums ir paplašināt Būvniecības biroja funkcijas, padarot to par pirmstiesas strīdu risināšanas iestādi, tādējādi samazinot ar būvniecību saistīto tiesvedības procesu skaitu, kā arī apmācību funkciju pašvaldību būvinspektoriem. Valdība aicināta palielināt šai kontroles iestādei finansējumu, jo citādi tā funkcijas paliks vien uz papīra un būs tikai politisks ķeksis sabiedrības nomierināšanai, kurš rada maldīgu priekšstatu par būvniecību.

Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs Ringolds Beinerovičs norādīja, ka par Būvniecības valsts kontroles biroja kapacitāti un darbu jau vairākkārt runāts. Savukārt arhitekts Uldis Balodis norādīja, ka Būvniecības valsts kontroles birojam pašlaik nav pat izpratnes, ar ko tam nāksies saskarties un atbildēt uz konkrētiem jautājumiem, jo Latvijā daudzās jomās nav standartu. Piemēram, pastītiņš vēlas drošas kāpnis, taču uz to, kāds ir drošu kāpņu standarts, atbildes nav. Pēc U. Baloža sacīta arhitekti var veikt kāpņu projektēšanu, taču, ja nav standarta, tad nav arī skaidrības, kas būtu jāuzskata par drošām kāpnēm.

Kā ilustrācija minētajam skan arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas secinājums, ka šogad ir piešķirta nauda piecu Latvijas būvnormatīvu pār-

strādāšanai un tuvāko gadu laikā plānots pārstrādāt visus būvnormatīvus. Komisijas ieskatā tā ir nenormāla situācija, ka tikai nesepņemtajam regulējumam ir nepieciešami sistēmiski uzlabojumi.

Likuma grozījumi

Tiek piedāvāts arī izdarīt izmaiņas jaunajā Būvniecības likumā attiecībā uz būvju ekspluatācijas uzraudzību un drošumu.

Tāpat tiek izteikta doma izvērtēt priekšlikumu, dot tiesības pašvaldībām aizliegt ierosināt vai turpināt būvniecību morāli ētisku apsvērumu dēļ. Pašreizējais likums paredz informāciju par būvatļaujas izdošanu, bet neparedz informāciju attiecībā uz šajā atļaujā ietverto nosacījumu izpildi. Latvijā tiek ekspluatētas ēkas, kuras uzbūvētas pirms 20–30 gadiem, taču tās nav piemērotas ekspluatācijā pienācīgā kārtībā vai nav saglabājušies dokumenti, tāpēc nepieciešams, lai valdība izstrādātu regulējumu vēsturiski uzbūvēto ēku ekspluatācijas drošības pārbaudei.

Tāpat valdība tiek aicināta noteikt kārtību, kad būvspeciālistiem, tehniskās apsekošanas laikā konstatējot būtiskus trūkumus, ir jāziņo pašvaldības būvvaldei vai Būvniecības valsts kontroles birojam, kurš tālāk kontrolētu pasākumu izpildi.

BASP vadītājs Valdis Birkavs, pozitīvi vērtējot komisijas paveikto, aicināja strauji neveikt nekādus grozījumus, bet gan izvērtēt visus priekšlikumus un tad ar vēsu prātu atrast labākos iespējamos risinājumus.

Māris Kirsons

Grib straujākas izmaiņas

Lai arī reformas tieslietu nozarē tiek īstenotas, uzņēmēji un eksperti vēlas straujāku to ieviešanu dzīvē

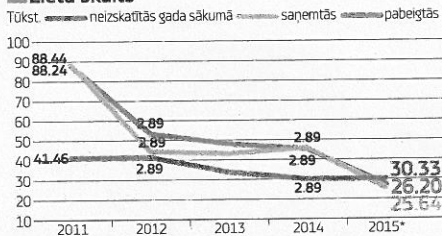
Latvijas tiesu noslodze un garie lietu izskatīšanas termiņi ir tās tieslietu sistēmas problēmas, kurām efektīvākas zāles tiek meklētas jau gadiem. Plānots, ka šobrīd notiekošās reformas tieslietu jomā palīdzētu gan samazināt izskatāmo lietu termiņus, gan celt darbinieku profesionalitāti un līdz ar to arī uzlabot uzņēmējdarbības vidi. Statistikas dati liecina, ka, piemēram, pirmajā instancē saņemto civillietu skaits ik gadu samazinās. Tieslietu ministrija (TM) atzīmē, ka viens no izdarītajiem darbiem ir tieši lietu izskatīšanas termiņu saīsināšana un tiesu noslodzes mazināšana.

Skaits kritas

2011. gadā visās pirmās instancēs tiesās saņemto civillietu skaits bija 88,41 tūkst., bet pērn tas ir samazinājies teju divas reizes un bija 44,93 tūkst., savukārt līdz šā gada 21. augustam saņemto civillietu skaits pirmās instancēs tiesās veidoja 25,64 tūkst. Arī neizskatīto lietu skaits katru gadu turpinā krīst. Proti, 2011. gada beigās pirmās instancēs tiesās neizskatīto civillietu skaits bija 41,66 tūkst., bet 2014. gada beigās – 30,33 tūkst., liecina statistika. Jāatgādina, ka viens no iemesliem mazākam iesniegto lietu skaitam tiesās ir krīzes pārvarēšana. Tiesās krīzes saasināšanās laikā tiesas piedzīvoja lavīnveida lietu pieplūdumu, kas veidoja lielu lietu uzkrājumu arī turpmākajos gados. Runājot par tiesu reformas aktuālajiem darbiem, kas jāturpina, TM pārstāve Līva Rancāne DB norāda, ka viens no tādējiem ir tiesu teritoriju pārskatīšana jeb tiesu namu reforma.

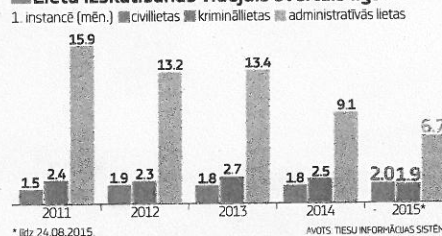
«Tiesu teritorijas reformu atbalstījusi gan Tieslietu padome, gan arī Ministru kabinets. Atbalstītāis rīcības virziens paredz pakāpenisku apgabaltiesu darbības teritorijā esošo rajonu (pilsētu) tiesu apvienošanu», skaidro L. Rancāne. Tās mērķi ir nodrošināt tiesnešu specializāciju, lietu sadales neaizsūbu, novērst nevienmērīgu tiesu noslodzi un samazināt tiesvedības termiņus. Jāmin, ka no šā gada 1. marta Siguldas tiesas darbības teritorija pievienota Rīgas rajona tiesas teritorijai, Rīgas Centra rajona tiesas darbības teritorija – Rīgas pilsētas Vidzemes

Lietu skaits

* līdz 21.08.2015. AVOTS: TIESU INFORMĀCIJAS SISTĒMA

Lietu izskatīšanas vidējais svērtais ilgums

* līdz 24.08.2015. AVOTS: TIESU INFORMĀCIJAS SISTĒMA

INFORMĀCIJAI

Padarītie un darāmie darbi

- Spēkā ir grozījumi Civiltiesu likumā, kas paredz tiesvedībā pieņemtas lietas nodot citai tiesai ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai
- Videokonferenču izmantošana lietās, kas nodotas citām tiesām ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai
- Tiesnešu, izmeklētāju, prokuroru un tiesu darbinieku apmācība dažādos jautājumos
- Pārēja un tīrājām tiesu instancēm
- Izstrādāti grozījumi, kas paplašina iespējas saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību lietās, kas saistītas ar bērnu tiesu lēmumu apstrīdēšanu, kā arī adresētam sarežģītās administratīvās lietās
- Tiesnešu neatkarības stiprināšana tiesnešu karjeras jautājumu noteikšanā
- Piemērti Štārtētiesu un Mediācijas likumi
- Ieviestas elektroniskās izsoles tiesu izpildītāju lietās

AVOTS: TIESLIETU MINISTRIJA

rajonā tiesai. Arī zvērināts advokāts Sandis Bērtaitis norāda: «Kopumā nav pamata runāt par kādām fundamentālām vai sistēmiskām izmaiņām, kas pēdējo gadu laikā būtu skārušas tieslietu jomu. TM kopā ar Saeimu ir strādājušas pie tiesvedībā esošo lietu izskatīšanas paātrināšanas, kas ir devis jūtamus rezultātus. Civillietās tas galvenokārt ir panākts ar lietu pārdali no Rīgas uz reģionu tiesām, bet administratīvajās lietās izskatīšanas ātrumu ir uzlabojis rakstveida process.»

Var vairāk

Ar tieslietu jomu saistītie eksperti nepārtraukti un progresīvi, tomēr gribētos, lai rezultāti būtu pamanāmāki. «Gadījums ar aviokompānijas airBaltic darbiniekiem Norvēģijā parāda, cik ātri spēj darboties tiesu sistēma. Protams, arī Latvijā ir labi piemēri, bet pārsvārā tie attiecas uz mazākām lietām. Savukārt,

viss ievēlams», norāda Saeimas Juridiskās komisijas loceklis Andrejs Judins. Viņš atzīmē, ka pārmaiņām jābūt radikālākām, jo, vērtējot kopumā, pati sistēma neesot sliktā. TM strādā daudz izglītotu cilvēku, bet viņi pārmaiņu izstrādē ir piesardzīgi, jo satraucas par iespējamem riskiem. Es uzskatu, ka tieslietu jomā var darīt vairāk un radikālāk. Piemēram, par tiesnešu pārkāpumiem jābūt asākai reakcijai», piebilst A. Judins. Jānorāda, ka šā gada vasaras vidū Eiropas Komisija publicēja apkopojumu un Eiropas Savienības padomes ieteikumu dalībvalstīm tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošanai. Latvijai tika norādīts, ka tā ir guvusi ievērojamus panākumus attiecībā uz tiesu iestāžu sistēmas reformēšanu. Tomēr civillietu un komercietību pabeigšanas koeficients joprojām ir zems, un tas rada papildu slogu uzņēmējdarbībai. Tāpēc būtu jāstiprina Tieslietu

ieteikumiem bija pabeigti tiesu reformu. «No tieslietu politikas veidotāju puses nekādas ievērojamas tieslietu reformas nav pietiekamas, līdz ar to nevar arī vērtēt, vai reformas notiek pietiekamā ātrumā. Ir bijuši atsevišķi aspekti, kuros ir uzlabots tiesvedības process vai tas ir pielāgots mūsdienu izpratnei. Parasti tie ir bijuši atsevišķi gadījumi, kas motivējuši izmaiņas procesuālajos likumos. Tomēr šādas izmaiņas nevar vērtēt kā vispusīgas reformas daļas», uzskata zvērināts advokāts S. Bērtaitis. Viņš gan atzīmē, ka tieslietu jomā beidzot ir ieviesta arī mediatoru sertifikācija un tiesas ieteiktā mediācija, kas sekmē alternatīvu strīdu risināšanu ārpus tiesvedības ietvariem. Līdz ar to īpaši civillietās ir iespēja izmantot profesionālu mediatoru palīdzību strīdu atrisināšanai, kas mazinā tiesu noslodzi.

Svarīgi uzņēmējiem

Droša un paredzama uzņēmējdarbības vide ir ļoti būtiska, un šeit lielu lomu spēlē tieši sakārtota tieslietu nozare, uzsvēr DB aptaujātie uzņēmēji un to pārstāvošo organizāciju pārstāvji. Ar valsts investoru padomes Latvijā izpilddirektors Ģirts Greiškalns uzsvēr, ka var sajūst pozitīvas pārmaiņas tieslietu nozarē, bet gribētos lai tās būtu straujākas. Viņš skaidro, ka bieži vien problēma ir nevis kādā likumā, bet gar tā piemērošanu. «Bieži vien likumi tiek interpretēti, bet tā nav pareizi, tiem ir jābūt vien dabīgiem un nepārprotamiem Investoriem ir būtiski zināt, kā iespējamo strīdu gadījumā viņi būs pasargāti», piebilst Ģ. Greiškalns.

Sakret holdings padome priekšsēdētājs Andris Vanags uzsvēr, ka vislielākā problēma ir ilgie lietu izskatīšanas termiņi, kas velkas gadiem un ir ļoti liels risks uzņēmējdarbībai. Viņš skaidro – ja ir strīds par parādu, tad pēc tik ilga laika bankrotējis ir gan tas uzņēmums, kurš vēlas atgūt parād, gan tas, kurš palicis parādā. Līdz ar to naudu nevar atgūt tik un tā, bet ir izvērtēt gan laiku: gan līdzekļu tiesas procesos. Jāatgādina, ka iepriekš Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore Līga Meļģelšone DB norādīja, ka no uzņēmējdarbības vides viedokļa visneapmierinošākā situācijā ir tieši tieslietu sistēmas un investoru aizsardzības joma. Viņa arī uzsvēra, ka šī joma ir svarīga tāpēc, ka ķēdes realitātes ietekmē tā skar arī citi biznesam un ekonomikai nozīmīgus procesus. Tā tiesu sistēmas neefektivitāte un vidi neprognozējamība paaugstina

SIA "RĪGAS BIOENERĢĪJA"
izsludina atklātu konkursu

"Biokurināmā katlu māju izbūve Rīgas pilsētās Labajā krastā",
identifikācijas Nr. RBE/BK/2015-2.

Iepazīties ar atklātā konkursa dokumentiem var bez maksas katru darba dienu no plkst. 9.00 līdz plkst. 16.00 SIA "Rīgas Bioenerģija", Rīga, Vietalvas ielā 5, 12. kabinetā, iepriekš saskaņojot laiku.

Atklātā konkursa dokumentus iespējams saņemt elektroniski nosūtīt pieprasījumu rakstiski uz faksu.

Piedāvājumu iesniegšanas pēdējais termiņš:
2015.gada 24. septembris, plkst. 10.00.